

**POSOLSTVO POSVÄTNEJ SYNODY
PRAVOSLÁVNEJ CIRKVI V ČESKÝCH KRAJINÁCH A NA SLOVENSKU**

CHRISTOVO NARODENIE 2021

Duchovní otcovia, bratia a sestry

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΑΛΚΔΑΕΤΕΑ!

V Betleheme uprostred noci – v dobe, kedy je tma najväčšia – zažiarilo veľké svetlo a zaznel mocný hlas anjela: «*Nebojte sa! Zvestujem vám veľkú radosť – v Dávidovom meste sa vám dnes narodil Spasiteľ!*»¹ (Lk 2, 10-11). Tento hlas sa ozýva i teraz, v dobe neistoty, spôsobenej pandémiou, aby znova priniesol ľuďom svetlo nádeje, sviatočné stíšenie, duchovnú radosť.

Niektorí z nás sa možno budú usilovať zakryť svoje znepokojenie a obavy zvyčajným spôsobom – tradičnou vianočnou výzdobou, zábavou, darčekom. Ďalší budú kvôli «znameniam» doby, čo prežívame, vyťahovať apokalyptické proroctvá a vyzývať k náboženskému fundamentalizmu, hraničiacemu s extrémizmom. Ale v skutočnosti sme všetci ľudia počas vianočných sviatkov povolaní k čomusi úplne inému – sme pozvaní odhaliť pre seba podstatu sviatku Christovho Narodenia, ukrytú v anjelovej zvesti: «*Dnes sa vám narodil Spasiteľ!*»

Každodenne sme doslova zavalovaní množstvom rôznorodých, častokrát protichodných informácií. Preto aspoň na chvíľu prestaňme počúvať tých, čo sa usilujú vyvolávať paniku a podnecovať rozdelenie. Aspoň na chvíľu si prestaňme všímať tých, čo sa našu neistotu usilujú využiť pre svoj prospech. Aspoň na chvíľu v tichu vianočných sviatkov prestaňme venovať pozornosť hluku tohto sveta a začujme vo svojom srdci volanie anjela, dobrú zvesť o spáse – hlas samotného Boha.

Nadchádzajúce sviatky Christovho Narodenia nás nástojčivejšie ako po iné roky nabádajú k tomu, aby sme príchod Spasiteľa – vtelenej Božej lásky na tento svet prežili ako hlasné volanie prehodnotiť smer svojej životnej cesty. Pandémia, ktorú prežívame, sa nedotkla len zdravotníctva, politiky či ekonomiky – ona sa dotkla a citeľne poznačila predovšetkým medziludské vzťahy. Vyzerá to tak, že všetko na svete prechádza skúškou odolnosti - a nikto z nás nie je výnimkou. Avšak skúsenosť mnohých kresťanských pokolení dokazuje, že obstáť možno v akejkol'vek skúške – s vynaložením vlastného úsilia a dôverou v Božiu pomoc. Práve toto sa nám snaží pripomenúť nastávajúci sviatok.

Boh nespasil človeka «zhora» - On zostúpil na zem. Prišiel na tento svet, prežil ľudský život a Svojim Krížom a Zmŕtvychvstaním človeka spasil. Sv. Ján Zlatoústý hovorí «*Boh zišiel na zem, človek vystúpil na nebo. Smrť bola zničená, raj sa otvoril. Kliatba bola sňatá, hriech zmizol. Pochybenia boli odstránené, zostúpila pravda. To, že sa Boh stal človekom, prevyšuje každú nádej a očakávanie. Narodil sa v tele, aby nás znovuzrodil v Duchu. Narodil sa ako Syn ženy, aby nás spravil deťmi neba.*»² Čím viac sa zjednocujeme s Bohom, tým viac chápeme, ako veľmi nás miloval: až natoľko, že sa Sám stal jedným z nás – človekom. S Ním sa učíme milovať a odpúšťať dokonca svojim nepriateľom.

¹ Не бойтеся: е́е во благовѣстѣхъ вамъ радость велию... ѿкъ роди́а вамъ днѣсь сп̄са... во градѣ дѣдовѣ.

² Zbrané spisy. Zv. 12, kn. 2, hom. 34.

Nikto a nič nás nemôže pripraviť o Christovu lásku. Naše telo je síce možné obmedziť v slobode pohybu, ale naša duša je slobodná a ak bude chcieť, vždy nájde spôsob, ako privítať novorodeného Christa v jasliach svojho srdca – na mieste, kde sa uskutočňuje každé významné stretnutie.

Christov príchod na tento svet priniesol radosť všetkým ľuďom – čo však znamenal pre Neho? Prorok Izaiáš o tom hovorí: «On vzal na seba naše nemoci a niesol naše bolesti – a my sme si mysleli, že je ranený, Bohom strestaný a odvrhnutý. On však bol prebodnutý za naše hriechy a strýznený za naše nepravosti. Spočinul na ňom trest, ktorý nám priniesol uzmiernenie a pre jeho rany sme boli uzdravení»³ (Iz 53, 4-5).

Práve preto sv. Gregor Palamas vyhlasuje: «Nejestvuje nič, čo by bolo zázračnejšie a vzácnejšie než jaskyňa a jasle, detská vanička a plienky – pretože zo všetkého, čo Boh odnepamäti stvoril, nie je nič, čo by bolo Božskejšie alebo užitočnejšie ako Christovo Narodenie»⁴.

Christos neprišiel na svet, aby priniesol nejakú novú ideológiu či založil nové náboženstvo. On prišiel, aby nám ukázal nový spôsob života. Žiť pre iného, žiť v spoločenstve – toto je Jeho odkaz. Ak Ho necháme znova sa narodiť v našich srdciach a zapáliť v nich oheň lásky, z betlehemskej jaskyne znova zažiarí svetlo – svetlo nádeje na premenu sveta k lepšiemu cez premenu nás samých.

Nech nám Boh zo Svojej dobroty daruje duchovne bohaté prežitie sviatku Christovho Narodenia a požehná Svojou milosťou Nový rok 2022!

† **Rastislav**

arcibiskup prešovský
metropolita českých krajín a Slovenska

† **Michal**

arcibiskup pražský a českých krajín

† **Simeon**

arcibiskup olomoucko-brniansky

† **Juraj**

arcibiskup michalovsko-košický

† **Izaiáš**

biskup šumperský

³ Ἡ εἰς γρῆχὴν ἡμῶν νόσος καὶ ὡς ἡμεῖς ἐβόλεθμεν, ἡ μὲν ἐμψυχόμας ἐγὼ εἶμι ἐκ τρυφῆς, ἡ ἐκ ἡζυκῆ ὡς εἶμι, ἡ ἐκ ὠσλοβλήνῃν. Τόσθι γε ἡζυκὴν εἶμι ὑπὲρ τῆς γρῆχῆς ἡμῶν, ἡ μὲν ἐμψυχόμας εἶμι ὑπὲρ τῆς ἐξουσιᾶς ἡμῶν: ἡ ἀκαθάρτης μίρα ἡμῶν ἐκ τῆς ἡμῶν, ἡζυκὴν ἐγὼ μὲν ἡμῶν ἐμψυχόμας.

⁴ Homília na Christovo Narodenie.